T. J. MILLNER

OUSMANE DEMBÉLÉ

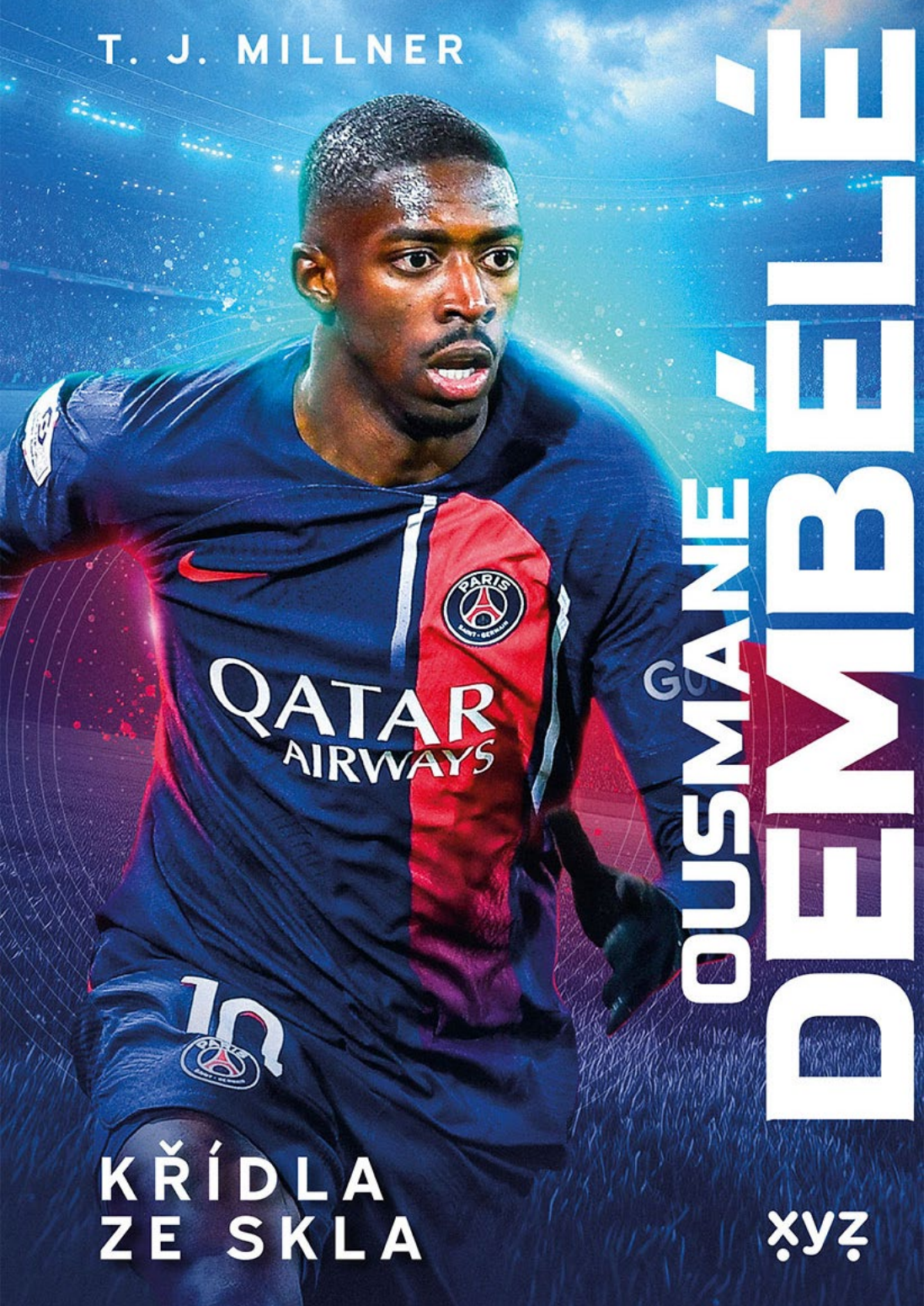

KŘÍDLA ZE SKLA

xyz

Ousmane Dembélé
křídla ze skla

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

xyz

T.J. Millner
Ousmane Dembélé: křídla ze skla – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Tato kniha není doslovným ani úplným
životopisem Ousmana Dembélého.
Kultura jeho předků i jeho muslimská
víra přirozeně chrání soukromí,
rodinu i niterný svět před přehnanou
medializací. V dostupných pramenech
zůstává mnoho nejasností – od jmen
jeho nejbližších až po osobní příběhy,
které nikdy nebyly vyřčeny nahlas. Snažil
jsem se o co největší věrnost skutečnosti
a prázdná místa jsem podle svého
nejlepšího svědomí zaplnil.
Nejde tedy o přesnou biografii,
ale o příběh inspirovaný Dembélého
životem – o cestu talentu, vůle a víry.

T. J. Millner

Ousmane Dembélé:
křídla ze skla

xyz

Prolog

Vernon je nenápadné město, skromné ve své každodennosti, ale s duší, kterou pozná každý, kdo zakusil francouzskou periferii – každý, kdo strávil čas v částech země, kam se kamery, tuzemské i zahraniční, příliš často neodvažují.

Panelové domy se zašlými fasádami, kde omítka opadává jako stará kůže, stojí tiše v řadách. Barvy, kdysi snad živé – modrá, žlutá, červená –, vybledly do šedavých tónů melancholie. Tovární komíny se rýsují proti obloze jako němí strážci zaniklé prosperity. Připomínají dobu, kdy tu ještě bublal průmysl a továrny dávaly práci stovkám rodin; dobu, kdy se z nich valil dým symbolizující nejen znečištění, ale i zaměstnanost, stabilitu a budoucnost.

V rozích ulic stojí autobusové zastávky s popraskaným sklem. Vítr tu rozfoukává igelitové tašky a papírky od čokolád. Teenageři s kapucemi přes hlavy čekají na spoj, který je odveze do školy, do práce – nebo prostě pryč, alespoň na chvíli.

Za každým rohem se skrývají dvorky, malé betonové ostrůvky mezi domy, kde si děti staví království z ničeho. Z kamenů se stávají branky, tyče slouží jako rohové praporky, z pytlů na odpadky naplněných papíry vznikají slalomové překážky.

Dvorky nikdy neměly zelenou trávu, mantinely ani tribuny. Neměly světla pro večerní zápasy ani komentátory, kteří by popisovali každý gól. Ale měly něco mnohem cennějšího – autenticitu, vášeň a neomezenou představivost dětí, které tu trávily dlouhé hodiny. Kopaly do míče, dokud tma nespadla jako těžká přikrývka, dokud matky nezačaly volat z oken, dokud nohy nebolely a ruce neztuhly zimou.

Jen pár kilometrů odtud, v Giverny – malebné vesnici, která se stala poutním místem milovníků umění z celého světa – kdysi Claude Monet zachytil světlo mezi lekníny. Zachytil tu pomíjivou, křehkou krásu okamžiku, kdy sluneční paprsky pronikají ranní mlhou a odrážejí se na vodní hladině jako rozlité zlato.

Ve Vernonu však zákoutí nepatřila malířům s plátny, ale asfaltu a betonu – tvrdým povrchům, které neodpouštějí pády. Každý šrám na kolenou je tu medailí odvahy, míč odskakuje rychleji než v televizních přenosech.

Toto bylo vždy teritoriem místních kluků – jejich svatyně, jejich chrám, kde se nemodlili slovy, ale pohybem. Liturgií se stal driblink, eucharistií gól vstřelený do improvizované branky. Bojiště sevřené mezi domy, aréna ohraničená fasádami bytovek. Tady každý zápas znamenal válku v miniaturním měřítku; zde se rodila rivalita i přátelství, formovaly se charaktery. Talent se buď projevil, nebo zůstal navždy skrytý.

Devadesátá léta tu dýchala směsicí všednosti a naděje – paradoxním souzvukem rezignace a optimismu, který charakte-

rizoval celou éru. Francie se opájela vítězstvím na domácím mistrovství světa roku 1998, kdy národní tým vedený Aimém Jacquetem dokázal nemožné: na Stade de France v Saint-Denis porazil Brazílii 3:0. Finálový zápas sledovaly miliardy lidí po celém světě.

Zinédine Zidane ztělesňoval sen o nové Francii – o zemi, kde synové imigrantů mohou dosáhnout hvězd, kde kluk z alžírské rodiny z marseillského předměstí může stát na vrcholu světového fotbalu, být oslavován prezidenty a milován celým národem. Zidane nebyl jen fotbalista – stal se symbolem, ikonou integrace, důkazem, že svoboda, rovnost, bratrství nejsou prázdná slova.

Politici hlásali jednotu, pořádali tiskové konference, mluvili o „Francii duhy" – o zemi, kde mají všichni bez ohledu na původ, barvu pleti či víru stejné šance. Říkali, že multikulturalismus není problém, ale bohatství. Ministři a starostové pózovali s dětmi různých národností, fotografie zaplnily noviny, rétorika o soudržnosti zněla z každého rozhlasového přijímače.

V uličkách Vernonu, daleko od parlamentních lavic a televizních studií, se však přistěhovalecké rodiny potýkaly s nezaměstnaností, která se táhla jako chronická nemoc, s předsudky skrytými za zdvořilými úsměvy a byrokratickými překážkami, s bolestným hledáním místa v zemi, která jim slibovala nový začátek, ale často nabízela jen práci, kterou nikdo jiný nechtěl, byty v okrajových čtvrtích a nekonečné formuláře v jazyce, který stále ještě nebyl jejich mateřštinou.

Kapitola 1 – Hřiště mezi paneláky

A právě zde, v městské nemocnici ve Vernonu, v jedné z těch anonymních budov s dlouhými chodbami vonícími dezinfekcí, s linoleem na podlaze a zářivkami na stropě poprvé otevřel oči Masour Ousmane Dembélé.

Stalo se to ráno ve čtvrtek 15. května 1997. Seina se venku nesla svým věčným tokem, lhostejná k malým lidským dramatům. Francie se probouzela do dalšího pracovního dne a nikdo netušil, že se právě narodil chlapec, který jednou bude hrát na největších stadionech planety, oblékat dresy Borussie Dortmund, Barcelony a Paris Saint-Germain a reprezentovat Francii na mistrovstvích světa i Evropy.

Jeho otec, Ousmane senior, pocházel z Mali – z africké země vyprahlé sluncem, kde Sahel pomalu polyká úrodnou půdu. Sucha střídají přívalové deště. Právě tam má kořeny ten tichý muž s rukama ztvrdlýma od práce a s vrásčitým obličejem plným starostí. Pracoval na stavbách, tahal cihly, míchal maltu. Opravo-

val stroje, vracel život starým motorům nebo dřel v továrnách. Směny se táhly až do noci, monotónní zvuk strojů splýval s únavou v jeho kostech. Statečný člověk, který opustil svou vlast ne ze zvědavosti, ale z nutnosti – protože v Mali nebylo dost příležitostí a protože chtěl zajistit budoucnost své rodině, věřil, že v Evropě, v té bájné Francii, najde lepší život.

Matka Fatimata měla kořeny senegalsko-mauritánské. Silná žena – tělem, ale především duchem. Dokázala udržet rodinu pohromadě i v nejtěžších chvílích, nikdy neztratila naději ani humor. Měla v sobě sílu i nezkrotnou hrdost; nenechala se zlomit ani ponížit. Z pár eur v peněžence dokázala vykouzlit večeři pro celou rodinu, zašívala roztrhaná trička a záplatovala ponožky – a přitom se usmívala, jako by v tom bylo všechno štěstí světa. Každá ušetřená mince měla svou váhu.

V jejich bytě, ve skromném panelákovém příbytku, kde podlaha vrzala a radiátory topily jen občas, se mísily vůně afrického koření – koriandru, zázvoru, chilli papriček a kmínu – s vůní čerstvé bagety, kterou Fatimata každé ráno kupovala v pekárně na rohu.

Rytmy griotů, starých západoafrických vypravěčů a hudebníků, zněly z ošoupaného magnetofonu a občas splývaly s večerními televizními zprávami, kde hlasatelé mluvili o politických skandálech, ekonomických reformách a sportovních výsledcích. Všechno dohromady tvořilo zvláštní hudbu jejich života.

Žili skromně, ale s nepokořitelnou vírou v lepší budoucnost. Věřili, že všechny jejich oběti jednou budou mít smysl. Že jejich děti dostanou příležitosti, jaké oni nikdy neměli. Že budou moct studovat, cestovat a žít důstojně.

Nejstarší z nich, malý Ousmane, brzy dostal dárek, který změnil všechno. Drobnost, jež se na první pohled zdála obyčejná, ale nesla v sobě sílu proměnit život. Kožený míč – ne drahý, profesionální s logem Adidas nebo Nike, ale obyčejný, levný, koupený v supermarketu. Míč s nepravidelnými švy, trochu ošoupaný – a přesto se pro šestiletého chlapce stal tím nejcennějším pokladem na světě.

Obyčejný kus syntetické kůže pro něj znamenal celý vesmír – nekonečný kosmos možností, bránu do jiného světa. Do světa, kde gravitace fungovala jinak, čas plynul po svém, neexistovaly starosti dospělých a jediné, na čem záleželo, byl další dotyk s míčem, další driblink, další gól.

Když do něj poprvé kopl na dvoře mezi paneláky, kde se na šňůrách ještě sušilo prádlo a paní Diawara krmila holuby, zaslechl ten zvuk – to tiché plesknutí, které míč vydal při kontaktu s jeho malou botkou. Ani to ještě nebyla kopačka, jen obnošená teniska s dírami v podrážce – a přesto v něm v tom okamžiku něco seplo, něco se probudilo. Jako by se otevřely dveře, o nichž do té chvíle ani netušil, že existují.

Kapitola 2 – Míč místo slov

Dembélé se narodil ve Vernonu, ale dětství prožil v Évreux, padesátitisícovém normandském městě zhruba třicet kilometrů jižněji. Je větší než Vernon, ale má stále daleko k lesku Paříže či Lyonu. Stojí tu katedrála z 12. století, ale také rozsáhlá sídliště, kde žijí tisíce rodin přistěhovalců z Afriky. Tam, v jednom z těch sídlišť, měl Ousmane své první hřiště – kus asfaltu, možná dvacet krát třicet metrů, s nerovným povrchem plným prasklin a výmolů; první kamarády, kluky z okolních bytů, děti z nejrůznějších rodin. Ahmed, Mamadou, Youssef, Karim, Sofiane – jména odrážející pestrost čtvrti a první dětské fotbalové sny.

Dokázaly si představit finále mistrovství světa; každý zápas byl ve skutečnosti Francie proti Brazílii a každý gól rozhodoval o osudu národa. Branky nakreslené křídou na zdi, hranice hřiště vyznačené lajnou v prachu na asfaltu nebo neviditelnou dohodou mezi hráči – tady začíná hřiště, támhle končí, tady je aut, támhle roh.

Ousmane tam trávil celé dny, od rána do večera, od okamžiku, kdy se probudil a snědl misku cereálií nebo kousek chleba s džemem, až do chvíle, kdy padla tma a na míč už nebylo vidět, kdy jediné světlo přicházelo z oken bytů a z lamp pouličního osvětlení. „Ještě chvilku!“ volal nahoru k oknu, když ho Fatimata sháněla k večeři. Z kuchyně voněla rýže s kuřetem a omáčkou. Už měl dávno sedět u stolu s ostatními. „Ousmane! Jídlo stydne!“ volala matka s rukama v bok, s výrazem napůl přísným, napůl pobaveným. Věděla, že její syn je posedlý svým pokladem. Míč byl jeho stálým společníkem, neodlučitelným přítelem, který ho doprovázel na každém kroku. Brával si ho do školy – i když to bylo zakázané a učitelé mu ho občas zabavili a vrátili až po vyučování. Neodkládal ho ani při nákupech; dribloval po chodníku, zatímco ho matka napomínala, že někoho srazí. Míč si nosil i do postele – usínal s ním v náručí, cítil pod prsty švy, strukturu, váhu. Sníval o gólech, o stadionech, o hře, která se stávala jeho světem.

Jednou při večeři dribloval v kuchyni tak urputně, s takovou koncentrací, že si ani nevšiml, jak se přiblížil ke stolu. Míč narazil do nohy stolu, ten se převrhl, sklenice spadly a rozbily se na podlaze, talíře s jídlem se převrátily a omáčka se rozlila po linoleu. Matka si povzdechla, zvedla ruce k nebi – jak to dělávají africké matky, když ztrácejí trpělivost – a řekla s rezignací v hlase: „Ten míč tě jednou zničí, Ousmane, přísahám, že tě zničí!“

„To se nikdy nestane, maman!“ protestoval vášnivě, s očima rozšířenýma přesvědčením, s intenzitou, která byla u osmiletého chlapce skoro komická. „Fotbal je můj život! Nikdy, nikdy mi neublíží!“

Fatimata na něj pohlédla – viděla tu vášeň, tu nezkrotnou energii. A i když byla unavená, i když ta rozbitá sklenice znamenala o jednu méně v domácnosti, kde jich nebylo nazbyt, usmála se. Nikdy mu míč nevzala. Nikdy neřekla: „Dost, konec s fotbalem." Nikdy ho nenutila vybrat si mezi školou a hrou. Cítila, že v té posedlosti dříme něco výjimečného, co přesahuje obyčejné dětské nadšení. Cítila, že její syn má dar. A že by bylo hříchem ten dar zlomit.

Už v těch raných letech zvládal hru oběma nohama, schopnost vrozenou jako hudební sluch nebo smysl pro barvy. Jako by měl obě mozkové hemisféry dominantní a nervový systém zapojený jinak než ostatní děti. Při driblinku střídal nohy tak lehce, že bylo nemožné poznat, která je silnější. Levačka i pravačka byly stejně přesné a přihrávky posílal s naprostou jistotou.

Nikdo ho to neučil, žádný trenér s ním netrávil hodiny drilem slabší nohy. Techniku piloval sám, na dvoře, stále dokola opakoval stejné pohyby, dokud se nestaly automatickými, dokud se nevryly do svalové paměti a nohy nezačaly pracovat dokonale.

Kluci o několik let starší se mu zpočátku posmívali, když přišel na dvorek s míčem pod paží: „Co tu děláš, špunte? Tohle není hřiště pro bábovky! Jdi si hrát s panenkama!" – „Jsi ještě prcek. Kolik ti je – šest? Vrať se za pár let!" Smáli se a posílali ho pryč.

„Uvidíte," odpovídal klidně, s dětskou jistotou, která nebyla arogancí, ale instinktivní vírou ve vlastní schopnosti. Neprosil je, neplakal; vyčkal, až začnou, a pak se k nim přidal. Brzy jim utekl, zkoušel to znovu a znovu, obcházel je, jako by tam neby-

li, přelstil je pohybem těla, který připomínal tanec, jako by měl páteř z gumy.

Posměch se proměnil v obdiv a respekt, který si člověk musí zasloužit, není na prodej. „Hele, ten malej je dobrej!“ – „Jak to dělá?“ – „Vidíš, jak mu to jde oběma nohama?“ – „Měli bychom ho vzít do našeho týmu.“ Od té chvíle už nebyl „prcek“, ale „Dembouz“ – součást party, respektovaný hráč, i když byl o hlavu menší než ostatní.

Francie tehdy hledala nové hrdiny, nové ikony. Zidane, Henry, Thuram, Vieira, Desailly – pro děti z předměstí, pro kluky a holky vyrůstající v panelácích, kde výtahy nefungují a ve sklepích běhají krysy, představovali živý důkaz, že i synové periferií, děti imigrantů nebo ti, kdo nenesou francouzsky znějící příjmení, dokážou ovládnout svět, vystoupat na vrchol sportovního Olympu, získat lásku i slávu. Zidane, syn alžírských přistěhovalců z La Castellane v Marseille; Henry vyrostl v Les Ulis u Paříže; Thuram pocházel z Guadeloupu, karibského ostrova, který sice patří k Francii, ale leží tisíce kilometrů od Paříže.

Malý Ousmane sedával přikovaný k nespolehlivé televizi. Barcelonský Ronaldinho – brazilský kouzelník s výraznými předními zuby a úsměvem, jenž dokázal rozzářit celý stadion – předváděl s míčem kousky v rozporu se zákony fyziky. Dělal neskutečné kličky, střílel z nemožných úhlů. Ousmane si z těchto scén vytvořil vlastní mantru, téměř modlitbu, a šeptal: „Jednou tam budu taky. Jednou budu hrát v Barceloně. Jednou budu jako Ronaldinho.“

Nešlo o prázdnou dětskou fantazii ani o sen typu „chci být astronaut“ nebo „chci být prezident“. Postupně z toho vykrystalizoval cíl, vize, vnitřní jistota. A když rodiče zahlédli inten-

zitu v jeho očích a tu neochvějnou víru, s níž o tom mluvil, nemohli než věřit, že má pravdu – jejich syn jednou opravdu nastoupí na velkých stadionech.

Ve škole se trápil. Ne kvůli hlouposti ani lenosti, ale protože jeho mysl utíkala jinam. Mozek se ladil na jinou frekvenci – místo matematických příkladů, rovnic a zlomků, místo geometrie a algebry zaplňoval sešit kresbami sestav a rozestavení. Na papíře rostlo fotbalové hřiště, drobné kroužky představovaly hráče, šipky naznačovaly směr přihrávek, strategie ukazovaly, jak překonat soupeřovu obranu, jak využít rychlá křídla, jak přečíslit střed pole.

„Pane Dembélé, tohle není matematika," napomínal ho učitel pan Rousseau – starší pán se šedými vlasy a brýlemi na špičce nosu, který učil přes třicet let a poznal stovky studentů. Někteří se nedokázali soustředit, ale ještě nikdy nepotkal nikoho tak hluboce ponořeného do vlastního světa jako Ousmana.

„Omlouvám se, pane učiteli," odpověděl hoch, snažil se působit kajícně, sklopil oči a zasunul sešit pod lavici. Jenže hned další den vymýšlel nové strategie. Nedokázal se ovládnout. Fotbal mu proudil hlavou bez přestávky – jako nekonečný soundtrack, melodie, kterou nejde umlčet ani zapomenout.

Učitelé si stěžovali rodičům: „Váš syn má nadání, ale neustále se rozptyluje. Potřebuje se víc soustředit na učení."

Matka přikývla, slíbila, že s ním promluví, ale doma, když zahlédla ty kresby, ty promyšlené taktické plány, nedokázala cítit opravdový hněv. „Aspoň přemýšlí strategicky," řekla otci.

V šesti letech ho rodiče přihlásili do místního ALM Évreux (Association de Loisirs Multiples d'Évreux), jednoho z těch malých klubů, které tvoří páteř francouzského fotbalu. Klubů,

kde se neplatí tisíce eur za sezonu, trenéři jsou dobrovolníci, často otcové hráčů, hřiště má sice trávu, ale ne vždy perfektně střiženou.

Trenér Houssem, bývalý poloprofesionální hráč, který strávil kariéru v nižších francouzských ligách, zpočátku pochyboval. Když viděl Ousmana poprvé, vypadal proti starším soupeřům křehce – extrémně drobný, s nožkama jako párátka. Zdálo se, že ho silnější vítr odfoukne a první tvrdší souboj zlomí.

„Spadá opravdu do naší věkové kategorie?" zeptal se Houssem matky.

„Ano, je mu šest let. I když je drobnější na svůj věk, zvládne to," ujistila ho Fatimata s jistotou ženy, která zná své dítě lépe než kdokoli jiný. Pak přišel první dotek s míčem během prvního tréninku a trenér jen zíral, až zapomněl na píšťalku, kterou držel v ruce.

„Ten kluk je jiný," řekl kolegovi, asistentovi jménem Samir. „Viděl jsi to? Jak kontroloval míč? Jak dribloval mezi kužely? On má snad křídla."

Ve svých prvních zápasech nastupoval Ousmane i proti klukům o dva tři roky starším, fyzicky silnějším, větším, zkušenějším. Zpočátku ho podceňovali; soupeři se smáli, když viděli, jak na hřiště běží ten drobný kluk s příliš velkým dresem. „Tohle je vtip? Poslali proti nám mimino?" Pak jim lehce utekl – poprvé, podruhé, potřetí. Když dal gól svojí charakteristickou střelou, kdy se míč odlepil od kopačky jako raketa a zastavil se až v síti, sklidil potlesk nejen svých spoluhráčů a rodičů na tribuně, ale i některých soupeřů. Protože fotbal má svůj kodex, svou čest – a když někdo předvede něco výjimečného, musíte to uznat, i když hraje proti vám.

Rodina ho bezvýhradně podporovala; byla jeho zázemím, jeho kotvou, důvodem, proč se snažit. Otec přicházel na zápasy rovnou z práce, ještě v montérkách od nafty a prachu, s rukama, které nešlo úplně umýt – špína ze stavby se usazuje hluboko pod nehty. Nechtěl zmeškat ani minutu synova zápasu. Stával na postranní čáře, často sám, trochu stranou od ostatních rodičů, a sledoval každý Ousmanův pohyb s výrazem hluboké koncentrace. Občas přikývl, když syn udělal něco dobře, jindy zavrtěl hlavou. To znamenalo, že není úplně spokojen.

Fatimata za ním jezdila autobusem; někdy to znamenalo tři přestupy a hodinu a půl cesty, jen aby cítil její přítomnost, aby věděl, že není sám, že má rodinu, která v něj věří. Seděla na dřevěné lavičce nebo stála u postranní čáry s ostatními matkami, často s mladšími dcerami na klíně, a povzbuzovala ho: „Allez, Ousmane! Courage!"

Sestry Fatou a Sarah se smály. Když z tréninku dorazil celý od bláta, jeho dres se zdál víc hnědý než bílý a z kopaček se sypala zemina, říkaly: „Vypadáš jako prase! Maman tě zabije!"

Ve skutečnosti byly hrdé, když jejich přátelé říkali: „Váš bratr je nejlepší fotbalista v Évreux!"

Celá rodina Dembéléových sdílela přesvědčení, že má v nohou něco výjimečného, že není jako ostatní děti; že jeho osud je někde jinde, daleko od Évreux, daleko od Normandie.

V roce 2009, ve dvanácti letech, přestoupil do Évreux FC 27, klubu vzniklého sloučením místních celků AC Évreux a ALM Évreux. Klub měl větší ambice, lepší infrastrukturu, více trenérů, hřiště s lepším trávníkem. Zkušený kouč Guy Retornaz, který už s mládeží pracoval více než dvacet let, dbal na disciplínu a týmovou hru. Když poprvé viděl Dembélého, zůstal

fascinován jeho talentem, ale vyjádřil i znepokojení nad jeho individualismem. „Musíš vědět, kdy přihrát," připomínal mu po každém tréninku i zápase, když Ousmane zkusil projít celou obranou sám místo toho, aby nahrál volnému spoluhráči. „Fotbal je týmová hra, Ousmane. Nemůžeš vyhrát zápas sám." Ousmane přikyvoval, sliboval, že bude přihrávat víc, ale jakmile dostal míč, instinkt, touha driblovat, ta radost z překonávání soupeřů byla silnější než jakýkoli taktický pokyn. Zároveň však trenér Retornaz chápal, že právě Ousmanova odvaha, jeho schopnost zkusit něco, co by ostatní ani nenapadlo, přitahuje pozornost, dělá zápasy vzrušujícími a dává týmu rozměr, který se z učebnice nenaučíš.

Mnozí si dodnes pamatují jeho první zápas v dresu Évreux FC 27. Hráli proti Le Havru, klubu s bohatou tradicí a prestižní akademií. Ousmane nastoupil za mladší žáky, soupeř sršel sebevědomím. „Toho prcka přejedeme," chechtal se kapitán hostů. Jenže už po deseti minutách obešel dva obránce a s ledovým klidem zakončil. Nakonec vstřelil jediné dva góly svého týmu. Le Havre sice těsně vyhráli, ale Ousmane odcházel ze hřiště jako hrdina.

Tehdejší život se skládal z drobností. Cesta autobusem na zápas, kdy mu matka do igelitového sáčku zabalila láhev vody a krajíc chleba s máslem. První kopačky – levný model, který se po pár měsících rozpadl. Otec sehnal nové, i když to znamenalo sáhnout na úspory. Sestry mu říkaly „naše hvězda". Ousmane se styděl, ale v koutku duše věřil, že mají pravdu.

A také tu byl jeho strýc Badou Sambagué. Nechyběl u mnoha zápasů, často mu po utkání šeptal rady a povzbuzoval. Občas seděl vedle trenérů a klidným hlasem se jich vyptával

na detaily, které ostatním příbuzným unikaly. Pro Ousmana znamenal velkou oporu – stal se průvodcem, který už tehdy cítil, že z pouhého snu může vyrůst kariéra.

Évreux bylo místem, kde se mísily kultury. Z kaváren zněla africká hudba, z obchodů rap od IAM a MC Solaar; děti nosily dresy Arsenalu nebo Barcelony. Fotbal se vznášel všude – jako naděje, jako cesta ven. A malý Ousmane stál v epicentru toho víru.

Jeho talent nezůstal bez povšimnutí. Skauti z prestižní akademie Stade Rennes si jeho výkonů všimli, ale nabídka se nerodila snadno. Zprvu byli opatrní – váhali, zda hubený chlapec s nezvyklou technikou obstojí v tvrdší konkurenci. A právě tehdy se ukázal Badou Sambagué – bratr jeho matky, reprezentant Mali, později sportovní právník a agent. Nebyl hvězdou, nikdy nehrál před desítkami tisíc diváků, ale znal sílu fotbalu i zákulisí. Viděl první výkony Dembélého na panelovém dvorku, bral ho na tréninky, obcházel trenéry, volal, psal, vyjednával. Když Rennes pochybovalo, právě on zatlačil. Nosil starý kufřík se stohy papírů, kopiemi smluv – a v duši víru. Byl strýcem, agentem, advokátem i řidičem v jednom.

Nakonec se dveře otevřely, nabídka ležela na stole. A i když Ousmane oslavil teprve třinácté narozeniny, rozhodl se pevně a neváhal, i když to znamenalo opustit domov a vydat se stovky kilometrů od rodiny.

Otec se zpočátku snažil být součástí jeho fotbalových začátků. Pro malého Ousmana to znamenalo všechno. Později se však rodinné cesty rozdělily. Otec se vrátil do Mali a jeho role v synově životě se změnila na hlasy z dálky, telefonáty a vzácné

návštěvy. V tu chvíli převzal Badou Sambagué plně úlohu, která měla patřit jemu.

Pak přišel ten den a na nádraží v Évreux stála celá rodina. Matka Ousmana objala: „Nezapomeň, odkud pocházíš."

Sestry mu mávaly, Badou mlčky sledoval koleje a pak jen zašeptal: „Střílej góly." Položil mu ruku na rameno a řekl: „Dívej se dopředu. Budu s tebou, dokud to půjde."

Intermezzo

Évreux spalo pod šedivou pokrývkou mlhy. V malém pokoji s omítkou, která se drolivě odlupovala od zdi, visel plakát. Zinédine Zidane – profil hlavy, rozpažené ruce, Stade de France vtisknutý do papíru. Pod ním postel a na ní chlapec s míčem v objetí. Když se pohnul, míč tiše klepl o dřevěnou pelest – a v tom klepnutí se dalo slyšet všechno: prašné dvorky, zlomené sliby, nesplněné naděje.

„Proč ještě nespíš?“ ozval se hlas, který nepřicházel z tohoto pokoje. Nebyl z Paříže ani z Marseille. Přicházel přímo z plakátu. Zizou se usmíval.

„Nemůžu,“ vydechl chlapec. „Zítra hraju proti starším klukům.“

„A co změní zítřek?“

„Všechno,“ vyhrkl chlapec. „Když to pokazím, už mě nevezmou mezi sebe. Budou se mi smát.“

Na papíře se nic nepohnulo, přesto měl Ousmane pocit, že Zidanovy oči změkly. „Smích je snazší než respekt,“ řekl hlas.

„A taky rychlejší. Dožene tě dřív, než stihneš kopnout do míče. Nech ho běžet před sebou. Až se unaví, proletíš kolem něj jako vítr."

„A co strach?" zeptal se chlapec a přitiskl si míč k tělu. „Ten neběží. Ten mi sedí tady." Poklepal si na hruď, kde mu srdce tlouklo jako divé.

„Strach není nepřítel," odpověděl Zidane klidně. „Je to vrátný u dveří. Když přijdeš, zeptá se: ‚Jsi připravený?' Někdy tě nepustí. Jindy ti otevře dokořán."

Ousmane se posadil. Světlo z ulice kreslilo na plakát stříbrné čáry, které připomínaly pot na tvářích hráčů před penaltou. „Ty ses taky bál?"

„Jasně, že jsem se bál," přiznal Zidane bez zahanbení. „V Cannes mi říkali, že jsem pomalý. V Turíně, že nejsem dost tvrdý. I v Madridu čekali, že budu někým jiným. Bál jsem se – a přesto jsem riskoval. Odvaha není vždycky klička. Někdy je to ticho, které udržíš, když všichni kolem řvou."

Chlapec mlčel. V chodbě zavrzaly dveře, z kuchyně zaznělo tiché cvaknutí – matka odstavila konvici. Domov voněl mátou.

„A co když se zraním?"

„Zraníš se. Nejednou," přikývl Zidane. „Víš proč? Protože tělo není stroj. Budeš čekat. Naučíš se trpělivosti. A pak zapomeneš, že jsi čekal – protože znovu přeběhneš kolem obránce a pochopíš, že trpělivost je rychlejší než panika."

Ousmane natáhl ruku k plakátu a prsty přejel po okraji papíru. Cítil chlad. „Co mám tedy dělat zítra?"

„Dvě věci," řekl Zidane. „První: Věř vždy v sebe a svoje schopnosti. Druhá: Až dostaneš míč, nechtěj hned dát gól. Hledej řešení. Gól přijde sám."

Ousmane přikývl a opřel si míč o bradu. Venku projela poslední noční tramvaj, kolo o kolejnici zaskřípalo jako boty na mokrém betonu. Znovu si lehl a přetáhl přes sebe tenkou deku. V hlavě se mu rozestoupila tma. Usínal s vědomím, že strach nezmizel – ale zmenšil se. Už neměl zuby, jen oči.

Ráno našel matku u sporáku. „Máš hlad?“ zeptala se. Vzal si krajíc chleba a přikývl.

Na chodbě si zavazoval tkaničky, když si všiml, že plakát trochu sjel. Připevnil ho kouskem lepicí pásky. Chvíli jen stál a díval se. „Díky,“ řekl potichu.

Plakát neodpověděl. Nemusel.

Dvorek otevíral svou náruč. Míč na betonu lítal z nohy na nohu. „Co tu děláš, špunte!“ volali. Rozběhl se. Ne pro potlesk. Pro rozhodnutí.

Kapitola 3 – Déšť a kázeň v Rennes

Když třináctiletý Ousmane v roce 2010 poprvé dorazil do tréninkového centra La Piverdière na předměstí Rennes, pršelo – a nebyl to ledajaký déšť, ale ten pravý bretaňský, jemný a vytrvalý, který nebolí na kůži, nepálí do očí, ale voní. Vlhkou zeminou, mokrým listím, starými kamennými zdmi a něčím pradávným, co se nedá pojmenovat, ale co člověk pozná hned, jakmile vstoupí do téhle části Francie. Déšť se mu zachytával ve vlasech a stékal po tvářích, jako by ho vítal do nového světa.

Ousmane stál před vstupními dveřmi tréninkového komplexu s malou taškou přes rameno, v níž měl jen pár kusů oblečení, hygienické potřeby, fotografii rodiny a svůj nejcennější poklad – ošoupaný fotbalový míč. Díval se na moderní budovu s velkými okny, na pečlivě střižený trávník za plotem, na cedule s logem klubu Stade Rennes FC a v hrudi mu silně bušilo. Přišel okamžik, na který čekal od chvíle, kdy skauti přijeli do Évreux a řekli jeho blízkým, že Ousmane má mimořádný talent, že by

měl využít šanci v jedné z nejlepších akademií ve Francii. A teď tu stál – sám, daleko od domova, v cizím městě, kde neznal nikoho, kde ho čekala nová škola, noví spoluhráči, nový život.

Na recepci ho přivítala žena s brýlemi a blokem v ruce. Mluvila klidně, profesionálně – tak, že se mu hned trochu stáhl žaludek. Zeptala se, jak se jmenuje, odkud přijel a jestli našel cestu snadno. Ousmane odpověděl tiše, téměř šeptem, protože ho zaplavila nervozita a nebyl zvyklý mluvit s cizími dospělými lidmi. Žena mu podala soupravu s logem klubu, čerstvě vypranou, a malý kovový klíč od pokoje na koleji s číslem vyrytým do plastového štítku. „Tvůj pokoj je v druhém patře, vlevo," řekla a ukázala mu na schodiště. „Můžeš si tam odnést věci a pak se vrátit sem pro rozvrh a informace o prvním týdnu." Ousmane poděkoval, vzal si tašku a vydal se chodbou. Na stěnách visely zarámované fotografie bývalých hráčů akademie, kteří to dotáhli do prvního týmu, do národního mužstva, do velkých evropských klubů. Prohlížel si jejich tváře a představoval si, že by jednou mohl být mezi nimi.

Jeho pokoj byl malý, ale čistý a funkční – bez zbytečností, ale se vším potřebným. Úzká postel s bílým povlečením a tenkou dekou, dřevěný stůl s lampou a prázdným blokem na poznámky, vysoká skříň na pár triček a souprav. Okno vedlo na vnitřní dvůr, odkud bylo slyšet tlumené hlasy ostatních chlapců, kteří už byli ubytovaní a pomalu se seznamovali. Na stěně visela nástěnka z korku s rozvrhem vytištěným na bílém papíře – přesným, detailním, nekompromisním. Škola začínala v osm ráno a trvala do poledne, pak oběd v 12:15, odpolední trénink od dvou do čtyř, potom odpočinek, učení, večeře, večerka. Spánek se zde považoval za stejně důležitý jako trénink. Každá buňka té ta-